

MR. PHILIP ADRIAAN JACOB MEES

ROTTERDAM 4 FEBRUARI 1907 - ROTTERDAM 29 OKTOBER 1993

DOOR MR. W.H. FOCKEMA ANDREAE

Rotterdam heeft in Philip Mees een heel goed mens verloren. Hoe waardevol in zakelijk opzicht zijn levensgang ook was, blijvender is de bewogenheid, de zorg, de trouw die heel dit leven waar gemaakt heeft.

Philip Adriaan Jacob Mees bracht zijn jeugd door in Rotterdam, zijn geboortestad. Na het gymnasium in Schiedam te hebben doorlopen, volgde hij een rechtenstudie aan de universiteit te Leiden. Deze studie voltooide hij in 1930. In dat jaar keerde hij terug naar Rotterdam om opgeleid te worden bij R. Mees & Zoonen. Hij was voorbestemd om zijn vader op te volgen in het familiebedrijf en hij heeft het geweten. Als bankiers en makelaars in assurantiën bekleedde de firma in Rotterdam sedert 1720 een vertrouwenspositie; zes generaties lang is Mees in deze positie bevestigd en Philip zou de zevende generatie vertegenwoordigen. Zijn opleiding omvatte achtereenvolgens stages bij bevriende huizen in Londen, New York en Amsterdam alvorens hij te werk werd gesteld bij het secretariaat, waar destijds de kredietzaken werden behandeld. In de crisisjaren kreeg hij besef van de enorme risico's die in het Rotterdamse bedrijfsleven gelopen werden en die niet voorbijgingen aan de firma. Toen hij in 1937 intrad als firmant wist hij dat op den duur veranderingen onvermijdelijk waren.

Ondanks alle ellende was de oorlogsperiode voor het bedrijf betrekkelijk rustig: met de terugloop van zaken nam het bedrijfsrisico af. Maar na de vrede zou dat anders worden. Daar werd intern wel over gepraat, maar dringend leek het niet, toen alom de bedrijvigheid opveerde en de firma daaraan een ruim aandeel had. Philip Mees was, samen met zijn twee van buiten de familie Mees aangetrokken leeftijdgenoten-partners, buitengewoon actief om vooral in Rotterdam bedrijvigheid te stimuleren. Dat betekende voor het bedrijf in het begin van de jaren vijftig een 5% positie in het geheel der Nederlandse handelsbanken (zonder Rabo) en dat werd algemeen aanzienlijk geacht. Ook werd Philip graag aangezocht voor belangrijke commissariaten, welke hij met grote toewijding vervulde.

Maar intussen doemde het besef dat er iets moest gebeuren steeds duidelijker op. Gaandeweg won de gedachte veld, dat het toch de moeite waard was zich open te stellen voor overleg met andere bankfirma's. Het samengaan van R. Mees & Zoonen met Hope & Co was niet eenvoudig, de combinatie met de Nederlandse Overzee-Bank evenmin, terwijl de harmonisatie van verschillende financiële belangen nauwkeurige behartiging eiste. Philip Mees heeft zich tot het alleruiterste ingespannen om tot een goede oplossing voor allen te komen - en dat is hem gelukt. Toen heel die afwikkeling in het reine was, kreeg hij zijn eerste hartaanval. Deze werd binnen een jaar door een tweede gevolgd, reden waarom hij eind 1964 aftrad als firmant. Hierna was hij nog wel jaren commissaris.

Zou hem de vrije keuze van beroep gelaten zijn, dan was zijn voorkeur stellig uitgegaan naar geschiedenis en klassieke talen. Omdat hij als bankier zijn verantwoordelijkheden zo ernstig opvatte, leefde hij onder een voortdurende spanning, terwijl hij juist ontspanning vond in de historie en bij de klassieken. Toch heeft zijn onverdroten inspanning voor zijn firma hem grote voldoening gegeven. Allereerst was er de erkentelijkheid voor de grote sympathie die hij bij collegae en medewerkers genoot. Iedereen kon bij meneer Philip terecht, iedereen vond gehoor. Niet anders was het bij de vele relaties van de bank, die in hem een betrouwbare behartiger vonden van hun belangen, zonder dat zij bij hem financiële wonderen mochten verwachten. Uit de opgave van zijn vele bestuursactiviteiten en van zijn commissariaten mag blijken hoezeer deze vertegenwoordiger van de oude en aanzienlijke bankfirma alom dit respect genoot. Zo bekleedde hij het voorzitterschap van het Afrika-Instituut, van de Rotterdamsche Bankiersvereniging, van de Raad van Bestuur van de NV De Beurs van Koophandel en van de Vereniging van Effectenhandelaren. Daarnaast was hij penningmeester van de Vereniging Sophia Kinderziekenhuis en Zuigelingenkliniek, van de Vereniging Nationaal Technisch Instituut voor Scheepvaart en Luchtvaart en van de Spaarbank te Rotterdam. Hij was commissaris van verschillende ondernemingen, waaronder de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd, de Nederlandse Scheepvaart Unie, Van der Giessen-De Noord, de Friesch-Groningsche Hypotheekbank, Wambersie en Esso Nederland.

Twee bijzondere bezigheden springen naar voren. Philip Mees was van 1946 tot 1972 lid van het College van Gecommitteerden tot de Zaken der Hervormde Gemeente te Rotterdam en als zoda-

nig nauw betrokken bij het herstel van de verwoeste Laurenskerk. Hij zette zich in om de financiering van dit grote project in het hart van de stad rond te krijgen. Vooral door zijn vaardige tussenkomst tot het verkrijgen van ruime staatssteun en door zijn mobilisatie van grote bijdragen van het Rotterdamse zakenleven, slaagde deze operatie wonderwel. Het was dan ook zeer terecht dat na dit welslagen Philip Mees werd benoemd tot ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw. Hij was aan deze herbouw heel bijzonder verknocht, bedacht het slaan van een gouden Laurensducaat, waarvan de verkoop de restauratie ten goede kwam. Toen hij 25 jaar firmant was in 1962 schonk hij ieder lid van het personeel van zijn firma een exemplaar van deze Laurensducaat.

De tweede bezigheid had betrekking op het Sophia Kinderziekenhuis. Al jaren geleden stond vast, dat het kinderziekenhuis aan de Gordelweg diende op te gaan in het Academisch Ziekenhuis Dijkzigt. Daar dat gepaard ging met een aanzienlijke financiële afdoening, stond Mees er op dat een gedeelte van het ontvangen bedrag afgezonderd werd ter leniging van bijzondere actuele behoeften voor de verpleegden in plaats van alles te reserveren voor latere bouw en inrichting in het Dijkzigt-complex. Bij gelegenheid van de opening van het nieuwe Rotterdamse kantoor van MeesPierson in september 1993 heeft de bank een groot bedrag aan dit fonds voor bijzondere doeleinden van het kinderziekenhuis geschonken onder uitdrukkelijke en dankbare herinnering aan de initiatiefnemer, zo kort voor zijn overlijden als eregast bij de opening aanwezig.

Altijd al had Philip Mees bijzondere aandacht voor de leden van zijn geslacht. Nadat hij de bank had verlaten en zich had teruggetrokken in Hoenderloo, heeft hij zich toegelegd op het onderhouden van zijn familiebanden op heel bijzondere wijze.

Her en der spoorde hij mensen op, bood de helpende hand aan wie in de verdrukking zaten, bracht in woord en daad de familiehistorie tot leven - dit laatste door feestelijke samenkomsten. En vooral had hij alle aandacht voor jonge mensen, heel in het bijzonder voor zijn eigen kinderen en kleinkinderen. Lief en leed deelde hij meer dan zestig jaren met zijn vrouw, zijn leven lang behartigde hij de zorg voor zijn invalide oudere broer, tot zijn dood was hij de trouwe vriend van zijn jongere broer. Hoe hartelijk heeft hij zijn trouw doen blijken aan zijn goede vrienden!

In zijn laatste levensjaren heeft hij intens genoten van de levenswijsheid die hij in de klassieken ontdekte, van vrede met het bestaan, genoten in de poëzie, vooral in zijn geliefd vers van Emily

Dickinson: 'If I can stop one heart for breaking, I shall not live in vain'. Hoe bewees hij zijn geestkracht, toen een half jaar vóór zijn dood zijn oudste zoon overleed en hij - hoe geknakt hij was - toonde niet tevergeefs geleefd te hebben door zijn voorbeeldige steun aan diens kinderen.

Graag wordt ook nu de spreuk van Gregorius Mees aangehaald - 'grègorein kai mesein' - en dan vertaald als 'waken en het midden houden', wat nog onlangs in beeld werd gebracht door een koorddanser. Maar er is een meer wezenlijke duiding van dit Grieks: de waakzaamheid is akkoord, maar MESEIN is MEES-zijn, in het leven en in zaken een goed mens zijn.

Dat was PHILIP MEES.

49. Mr. Ph.A.J. Mees.

PIET STRUIJK, 1922-1992

EEN RECTIFICATIE

Bij het artikel van Rien Frölich over de op 25 november 1992 overleden dirigent Piet Struijk in het *Rotterdams Jaarboekje* 1993 is door een betreuenswaardig misverstand een verkeerde foto geplaatst. Op deze foto was de dirigent Alje Bolt afgebeeld. Hieronder treft u het portret van Piet Struijk aan. Voor het misverstand biedt de redactie de lezers haar excuses aan.

50. Piet Struijk.